

Places carboneres de la font de l'Hort dels Monjos

Sant Fost de Campsentelles

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Font dels Horts dels Monjos
Emplaçament A les antigues feixes de cultiu dels monjos.

Coordenades:

Latitud: 41.49332
Longitud: 2.25227
UTM Est (X): 437586
UTM Nord (Y): 4593792

Classificació

Número de fitxa 08209 - 163
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: En desús des de fa molt de temps i restes estructuralment molt febles.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08208A008000050000OR
Fitxes associades:
[Ofici de carboner](#)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 02/04/2024 - 16:51

Descripció

Restes de dues places de carbonet o súties situada en una de les feixes, entre la mina de la Font dels Horts dels Monjos i la dels plataners. Està situada a la boscúria, en una zona de feixes planeres, prop del camí d'accés, abans de trobar varis plataners de mides monumentals. L'accés pel corriol que baixa des dels antics forns d'obra del camí dels Monjos, i entrant a les antigues feixes de cultiu dels monjos, s'observen uns forats més o menys regulars, amb la terra de la vora més aixecada que el nivell del terra.

Es tracta de súties, que no són res més que places carboneres de dimensions més reduïdes. Les característiques d'aquesta tipologia rau en que es tracta d'un clot excavat al terra, de mida arrodonida i més alt, a diferència de la pila carbonera que tenia una base molt més baixeta i allargassada.

Situats al capdamunt de la sùtia, a la feixa del davant, a 3 m de desnivell, n'hi ha una segona de les mateixes característiques.

Història

Aquest tipus de construccions han d'haver estat molt abundants en els boscos del municipi, ja que un dels arbres més importants que creixen en el territori i que són bàsics per a l'elaboració del carbó vegetal, és l'alzina. Tot i que en queden perdudes pel bosc, la construcció n'ha fet desaparèixer moltíssimes. Algunes són veritables places carboneres, mentre que d'altres s'identifiquen clarament com a súties destinades a la fabricació de carbonet, que en molts pobles es va continuar fent fins ben entrat els anys cinquanta del segle passat.

En el cas de les súties, es tracta de clots circulars o quadrangulars (d'uns dos metres de llarg per un metre i mig d'amplada mínim) amb una fondària que pot arribar al metre o metre i mig. Actualment, acostumen a estar gairebé colgats de terra i fullaraca del bosc: la barraca de carboner ha desaparegut i les pedres resten escampades per l'entorn o el pagès les ha aprofitat per refer alguna marjada. D'altres vegades, senzillament han estat aprofitades per alguna casa ja sigui en la construcció d'un mur o d'una rocalla.

Però si poguéssim veure tal i com era, podríem observar el seu interior recobert, o no, amb pedra que el carboner recollia sobre el terreny. Després l'aniria omplint amb branquillons, branques, generalment d'alzina, cirerer d'arboç i bruc. I un cop ben ple, el taparia amb una llauna i s'encendria sense massa flama, a ran de terra, deixant al costat uns orificis més petits per controlar el tiratge del foc.

Llavors, la tapadora es colgaria amb terra carbonada, molt més lleugera, provocant així una combustió lenta que podria durar com a molt un parell de dies. El punt d'aigua a proximitat, era un luxe, ja que els permetria apagar-lo més fàcilment un cop el procés hagués finalitzat.

Aquest carbonet anomenat també carbó de sùtia, era sobretot emprat per a ús domèstic; sobretot pels brasers de les cases (braser de taula i de llit). El carbonet de pi, tot i que se'n feia, no era de massa qualitat. Aquesta tipologia també es pot confondre amb les anomenades carboneres de manxa de ferrer. Es tracta d'un tipus de carbó de menys qualitat, i d'espetegada forta, que tot i tenir menys poder calòric, era apreciat pels ferrers. Per mantenir encès el carbó, calia manxar reiteradament ja que quan el ferrer s'aturava, el carbó quedava ofegat, fet que li suposava un estalvi no menys important. De vegades els mateixos propietaris cedien gratuïtament els boscos més bruts, o amb arbres vells. Era una manera de mantenir el sotabosc en perfecte estat.

Bibliografia

FERRER ALÒS, Llorenç (2013). *Eines i feines de pagès*. Figueres. Brau, edicions.

SOLÀ i MAS, Jordi (2003). *La muntanya oblidada. Economia tradicional, desenvolupament rural i patrimoni etnològic al Montsec*. Temes d'Etnologia de Catalunya, 7. Barcelona. Generalitat de Catalunya.

ZAMORA i ESCALA, Jaume Enric (2010). *El carboneig*. Girona. Quaderns de la Revista de Girona. Diputació de Girona.

